

СЕКЦІЯ 2. ЦИВІЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КОЛІЗІЇ ПРИВАТНИХ ТА ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Берназ-Лукавецька Олена Михайлівна,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

БЛОКЧЕЙН У ПЕРІОД COVID-19: МЕДИЧНІ АСПЕКТИ

Зараз у період пандемії COVID-19, блокчейн та штучний інтелект можуть стати одним з арсеналів в боротьбі з пандемією коронавірусу COVID-19. Величезне навантаження, яке лягло на плечі лікарів та організацій медичного обслуговування, змусила багато країн значно прискорити впровадження інноваційних технологій, включаючи блокчейн.

Так, іспанські дослідники, які розробляють додаток прогнозування розвитку пандемії COVID-19 та управління карантинними заходами, будуть використовувати блокчейн для зберігання і перевірки цифрових ідентифікаторів та дозволів для окремих осіб на виконання певних завдань, наприклад, поїздки на роботу або відвідування супермаркету під час карантину. Кожній людині буде присвоєно сертифікат, записаний в блокчейне, і закритий ключ для підтвердження особи [1].

Згідно з дослідженням, проведеним IDC Health Insights, вже через 2 роки кожна п'ята організація, яка веде свою діяльність в сфері охорони здоров'я буде використовувати технологію блокчейн.

Технологія розподілених реєстрів забезпечує цілісність даних, приватність та довіру. Це сприяє тому, що блокчейн може знайти ідеальне застосування в сфері:

- зберігання та обробки медичних записів;
- відстеження ланцюжків поставок ліків;
- збору даних з медичних пристроїв;
- медичне страхування.

Таким прикладом використання блокчейн є Естонія, яка стала першою країною, яка впровадила блокчейн в національних масштабах. Фонд електронного охорони здоров'я eHealth Foundation Естонії діє з 2005 року. Зараз в проекті міститься близько 1 мільйона записів про пацієнтів і їх даних. Інфраструктура KSI забезпечує високу безпеку медичних даних, їх збереження і цілісність. При будь-якій зміні медичної інформації, блокчейн KSI автоматично

створює оновлену запис, що запобігає будь-яку безконтрольну маніпуляцію над даними, будь то їх навмисне зміна або видалення [2].

Ще одним цікавим прикладом використання технології блокчейн є розробка паспорту здоров'я. Так, Сінгапурська компанія SGInnovate в партнерстві зі стартапом Accredify займаються створенням Digital Health Passport – цифрового паспорта здоров'я – на базі блокчейна. Це дозволяє оптимізувати управління медичними даними та значно скоротити загальний документообіг, який, як правило, складний в управлінні. Після впровадження нової технології вся інформація про пацієнтів буде оцифрована та захищена від несанкціонованого доступу, а користувачі зможуть в будь-який момент ознайомитися зі своїми цифровими медичними картами безпосередньо через мобільний додаток, що є достатньо зручним [3].

Окремо необхідно зазначити, що одними з основних драйверів підтримки включення блокчейна в боротьбу з вірусом стали міжнародні та урядові організації. Кріптофонд ЮНІСЕФ – Дитячого фонду ООН – 20 червня 2020 року заявив про фінансування на \$ 100 тис. 5 червня керівник Глобальної лабораторії безпеки туризму при міністерстві туризму Канарських островів Кристина Дель Ріо фрези повідомила про впровадження цифрового паспорта здоров'я авіапасажирів. Додаток Health iCard, розроблене на базі технології блокчейн за підтримки Всесвітньої туристської організації ООН, покликане спростити процедуру проходження карантинних режимів аеропортів пасажирів.

Країни, що розвиваються виявилися найбільш уразливими перед пандемією. Тому навіть там, де блокчейн практично не використовувався, дана технологія знайшла своє застосування. Блокчейн-стартап Fantom, спільно з міністерством охорони здоров'я Афганістану 6 липня 2020 року запустив пілотний проект Smart Medicine, спрямований на відстеження поставок ліків від виробництва в аптеки і захист населення від контрафактної продукції.

Французька біофармацевтична компанія Transgene, що спеціалізується на імунотерапії для лікування раку і інфекційних захворювань, і компанія Hypertrust Patient Data Care, яка розробляє рішення в галузі охорони здоров'я, 9 липня 2020 успішно протестували першу в світі хмарну блокчейн-систему для відстеження поставок спеціалізованих вакцин [4]. І з кожним місяцем таких прикладів використання блокчейн стає все більше.

Підсумовуючи хотілось б зазначити, що використання технології блокчейн у період COVID-19 в сфері медицини дозволяє зберігати високий рівень надійності зберігання даних пацієнтів та конфіденційності їх особистих даних, а також скорочує втрату часу в процесі обслуговування пацієнтів та

передачі інформації про них. З кожним роком обсяг даних про пацієнтів тільки зростає, а обробляти їх стає все складніше, тому впровадження блокчейн бачиться оптимальним рішенням проблеми як на рівні медичних організацій та установ, так і на державному рівні у всій системі охорони здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Блокчейн в борьбе с пандемией COVID-19 и другие инициативы с использованием технологии. URL: <https://forklog.com/blokchejn-v-borbe-s-pandemiej-covid-19-i-drugie-initsiativy-s-ispolzovaniem-tehnologii/>
2. Блокчейн в медицине: Топ 5 актуальных примеров блокчейн проектов в здравоохранении. URL: <https://digiforest.io/blog/blockchain-examples-in-healthcare>
3. Блокчейн в медицине: «ковидные» паспорта и другое. URL: <https://dltc.spbu.ru/ru/centre/news/198-blokchejn-v-meditsine-kovidnye-pasporta-i-drugoe>
4. Колонка MINDSMITH: Блокчейн в зените лета. URL: <https://ict.moscow/news/blockchain-trends-mindsmith/>

Кирилюк Алла Володимирівна,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції

Національного університету «Одеська юридична академія»

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В УМОВАХ COVID-19

Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила пандемією спалах коронавірусної інфекції COVID-19. Коронавірус справив значний вплив практично на всі сфери життя людства не тільки в Україні, але і у всьому світі. Хоч і світове співтовариство намагається звести до мінімуму поширення COVID-19, але не дивлячись на це, багато великих підприємств призупинили свою роботу, а також зазнали втрат малий і середній бізнес країн, порушених вірусом. Вплив коронавірусної інфекції на всі сфери нашого життя не залишило осторонь і інтелектуальну власність [1]. Вживання заходів щодо стримування епідемії привело до нових умов роботи патентних відомств в усьому світі. Епідемія COVID-19 створила безпрецедентні проблеми для всіх аспектів та областей права, включаючи область інтелектуальної власності.

Служби по захисту прав інтелектуальної власності (Intellectual Property Offices, IPO) по всьому світу адаптують свої послуги відповідно до поточних обставин. Вони намагаються врахувати загрози, які пандемія представляє для приватних осіб й підприємств у всьому світі. З метою запобігання несправедливого поводження із заявниками, служби намагаються вносити деякі тимчасові зміни до практики своєї роботи.